

Een tik op de vingers

Niets brengt een mens beter tot de orde dan een stevige tik op de vingers (in overdrachtelijke zin tenminste). En die tik heb ik onlangs mogen ontvangen na wederom een van mijn pleidooien om onderwijs en (jeugd)zorg beter te laten samenwerken. Niet dat die samenwerking als zodanig een probleem bleek te zijn, maar mijn criticaster wees er fijntjes op dat ik in al mijn bijdragen niet of nauwelijks iets heb gezegd over de belangrijkste figuren in deze samenwerking: de leerling zelf en zijn of haar ouders!

Zoals wel vaker voor komt, leed ik nogal aan tunnelvisie. De afgelopen 6 jaar ben ik aan de slag in het domein van passend onderwijs en daarbij ben ik en velen met mij teveel uitgegaan van alle organisaties en instellingen die door een verbeterde samenwerking moeten komen tot beter passend onderwijs. Pats, au! Ja, beste criticaster, u heeft gelijk: waarom heb ik het steeds over onderwijs en jeugdzorg en heb ik het zo weinig over diegenen waar het feitelijk om gaat: de leerling en de ouders. Want wie kent het eigen kind het beste? Dat is toch het kind zelf en dat zijn de ouders. En natuurlijk hebben wij allemaal wel ervaringen dat ouders niet kiezen voor de meest voor de hand liggende oplossing. Maar die ouders weten wel wat het meeste kans van slagen heeft of weten hoe de voorgestelde oplossingen effect hebben op hun kind. Echte oplossingen zijn alleen mogelijk als onderwijs, jeugdhulp én de ouders er samen uit komen. Zonder de ouders is het passend onderwijs vleugellam.

In de stelsels van onderwijs en zorg is het daarom goed dat de positie van ouders en kinderen gemarkeerd wordt. Met het beter betrekken van ouders en leerlingen wordt er extra expertise rond het kind ingebracht. Ouders kunnen heel goed de smeerolie zijn in een complex proces. Bovendien zijn ouders waardevolle toezichhouders in het proces van passend onderwijs en jeugdzorg. Daarvoor is wel nodig dat ouders en leerlingen de kans krijgen om hun rol te spelen. Dat betekent niet alleen het serieus nemen van ouders en leerlingen bij het zoeken van goede oplossingen, maar dat vraagt ook dat zij over goede informatie beschikken; via de betrokken instellingen, maar ook via onafhankelijke websites met gecontroleerde informatie. Dan kan er ook wat meer informatie worden gegeven over zorgplicht en hoe dat ouders kan helpen de juiste ondersteuning te krijgen. Samenwerkingsverbanden moeten zorgen voor een steunpunt waar ouders terecht kunnen voor informatie. Dat is te meer van belang omdat een aantal zaken per regio anders zijn ingeregeld. Leerlingen moeten een wettelijk verankerd hoorrecht krijgen. Niet alleen in het voortgezet onderwijs kan aan leerlingen gevraagd worden wat zij er zelf van vinden. Dat kan in het basisonderwijs ook en is ook daar belangrijk.

De tik op mijn vingers is aangekomen en eerlijk gezegd voel ik 'm nog steeds. Samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp is in de regio heel belangrijk, maar het wordt niks als we de ouders én de leerlingen er niet bij betrekken. Ik ga dat in ieder geval vanaf nu écht doen. Daar kan iedereen van op aan, zodat ik niet opnieuw een tik hoeft te krijgen. Beterschap is beloofd en daar mag iedereen mij op afrekenen.

Jack Biskop

Voorzitter Netwerk Leidinggevend Passend Onderwijs